

Samariumtherapie met radioactief Samarium (Sm-153)

Poliklinisch

Nucleaire Geneeskunde

Inleiding

Het doel van deze folder is om u te informeren over de werking en het te verwachten beloop van een behandeling met Samarium-153. Uw behandelend arts heeft in overleg met u besloten een afspraak te maken voor deze behandeling.

Wat houdt een behandeling met Samarium-153 in?

Samariumtherapie is een behandeling met een radioactieve vloeistof. Het wordt vooral opgenomen in botmetastasen en bestraalt al deze locaties tegelijkertijd. Het doel van de behandeling is het (tijdelijk) verminderen of laten verdwijnen van de pijn.

De behandeling

U meldt zich op het afgesproken tijdstip bij de afdeling Nucleaire Geneeskunde. De laborant haalt u op om een infuus bij u in te brengen. Via dit infuus laten we de radioactieve vloeistof in ongeveer 5 minuten inlopen. De toediening zelf is pijnloos. Na de behandeling wordt het infuus verwijderd en blijft u op de afdeling totdat u de eerste urinelozing heeft gehad. Hierna mag u naar huis.

De eerste dagen na de injectie kan de pijn tijdelijk erger worden. Meestal wordt de pijn in de botten na enige dagen minder of verdwijnt zelfs helemaal. Na de behandeling mag u, indien nodig, extra pijnstillers gebruiken.

Straling en leefregels

De behandeling is niet gevaarlijk voor u en uw omgeving. De straling die het Samarium uitzendt, komt in het lichaam niet verder dan enkele millimeters. Mensen in uw omgeving kunnen dan ook geen stralingsschade oplopen. Samarium verlaat uw lichaam via de urine. Slechte toilethygiëne of incontinentie kunnen ervoor zorgen dat anderen in uw omgeving wel besmet worden. Extra goede toilethygiëne, verzorging bij het hebben van een blaaskatheter en extra aanpassingen bij incontinentie zijn noodzakelijk.

Een klein deel van de straling komt wel buiten uw lichaam en wij adviseren u daarom, om op de dag van de toediening direct contact tussen u en jonge kinderen of zwangere vrouwen te vermijden. Veel drinken en regelmatig naar het toilet gaan bevordert het verminderen van de straling voor uw omgeving op deze eerste dag.

De daaropvolgende dagen is de straling al zover gedaald dat de mensen, die zich in uw directe omgeving bevinden, daarvan geen last ondervinden. Omdat de radioactieve stof voor een deel het lichaam met de urine verlaat, is het echter wel belangrijk een besmetting met urine van bijvoorbeeld toiletbril, vloeren, kranen en deurkrukken te voorkomen. Dit kan door strikt naleven van hygiënevoorschriften.

Bronnen van besmetting en het voorkomen daarvan

De radioactieve stof verlaat voornamelijk via de urine het lichaam. Om besmetting te voorkomen moet u hier zorgvuldig mee om gaan. Dat wil zeggen:

- Zittend plassen (geldt ook voor mannen), twee keer het toilet doorspoelen en na toiletgebruik grondig uw handen wassen.
- Het toilet dient regelmatig (minstens éénmaal per dag) te worden schoongemaakt. Gebruik hierbij wegwerphandschoenen. Na het schoonmaken handschoenen uittrekken en handen goed wassen. De handschoenen in een plastic zak en dit kan met het gewone huisvuil weg.
- Als er urine op het toilet is gemorst, maakt u dit met handschoenen aan met toiletpapier schoon. Dit werpt u dan meteen in het toilet. De handschoenen in een plastic zak en dit kan met het gewone huisvuil weg.
- Als er radioactieve urine op kleding of beddengoed terecht komt, wast u die apart in de wasmachine. Daarna kan het weer normaal gebruikt worden.

Wat gebeurt er als u incontinent voor urine bent of een blaaskatheter heeft?

Indien u last heeft van incontinentie dient u zich vier dagen aan de volgende regels houden:

- Gebruik wegwerphandschoenen.
- Doe het incontinentiemateriaal in een aparte afvalzak.

- Bewaar de afvalzak op een afgelegen plaats zodat uw huisgenoten niet onnodig met straling in aanraking komen.
- De handschoenen direct na gebruik bij het huisvuil doen. Daarna goed uw handen wassen.
- Op de dag dat het huisvuil wordt opgehaald kunt u de zak bij het overige afval doen.

Indien u uw blaaskatheter leeg maakt moet u zich vier dagen aan de volgende regels houden:

- Minimaal één keer per dag de katheterzak legen in het toilet.
- Dit moet u doen met wegwerphandschoenen.
- Het toilet twee keer doorspoelen.
- De handschoenen direct na gebruik bij het huisvuil doen. Daarna goed uw handen wassen.
- Ook de lege blaaskatheterzak bij het huisvuil doen wanneer u deze vervangt.

De duur van de leefregels

Gedurende vier dagen na toediening zijn de leefregels van kracht. Nadien heeft voldoende radioactiviteit via de urine het lichaam verlaten en zijn aparte maatregelen niet meer nodig.

De hoeveelheid straling is nu zoveel minder geworden dat u geen enkel gevaar meer oplevert voor uw omgeving. Het restant is echter nog wel enkele weken door gevoelige detectieapparatuur te meten. Op sommige luchthavens en grensovergangen wordt steeds vaker gecontroleerd op radioactieve straling. Het is daarom verstandig hiermee rekening te houden indien u in deze periode gaat reizen. U kunt een verklaring vragen aan de Nucleair Geneeskundige, waar in staat welke behandeling u heeft ondergaan en wanneer.

Afval

Materiaal dat u in de eerste vier dagen van de behandeling eventueel heeft gebruikt om de urine op te vangen, mag in een aparte plastic zak verpakt, op normale wijze worden meegegeven met het huisvuil. Te denken valt aan incontinentiemateriaal, zoals luiers en urinezakken die worden aangesloten op blaaskatheters om de urine op te vangen. De zakken dient u eerst te legen in uw toilet.

Bent u verhinderd?

De radioactieve stof wordt een week voor uw komst speciaal voor u besteld. Deze bestelling kan niet meer worden geannuleerd. Het samarium is kostbaar en helaas maar kort houdbaar, daarom is het belangrijk dat u op tijd aanwezig bent voor de behandeling. Bent u verhinderd of zijn er veranderingen in uw medische situatie, neemt u dan zo spoedig mogelijk, doch tenminste één week voor de behandeling contact op met de afdeling Nucleaire Geneeskunde.

Kinderopvang

Mocht u thuis geen opvang voor uw kind(eren) hebben is er de mogelijkheid om ze kosteloos tijdens de behandeling naar de kinderopvang van het MST te brengen. Deze opvang is voor kinderen van 0 tot 10 jaar. Deze is te vinden via route H04.

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.30 uur – 16.30 uur.

Toestemming of bezwaar maken voor het delen van medische gegevens

Om de best mogelijke zorg te kunnen bieden is het van belang dat zorgaanbieders gegevens met elkaar kunnen delen. Dit delen kan en mag alleen als u daar zelf toestemming voor geeft. Dit kunt u zelf regelen in MijnMST, of aangeven bij het secretariaat van uw specialist.

Belangrijke contactgegevens

De onderstaande contactgegevens kunnen voor u van belang zijn:

- afdeling Nucleaire Geneeskunde, route F02, telefoon (053) 4 87 32 05.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek.

Wij hopen u hiermee voldoende informatie te hebben gegeven. Zijn er desondanks nog vragen, dan kunt u die gerust stellen als u op de afdeling komt, voordat het Samarium wordt toegediend. Heeft u vragen die verband houden met de voorbereiding van de behandeling, bijvoorbeeld over het gebruik van medicijnen, dan kunt u telefonisch contact opnemen met de afdeling Nucleaire Geneeskunde.